

SOTE-osuuskunta Suomi
SotePiste

23.10. klo 13–16 Osuuskuntatoiminnan mahdollisuudet saaristossa

Lyhyitä alustuksia osuuskuntatoiminnasta keskustelun pohjalle.

klo 13.30-13.45 Petri Sipilä, Verkostoasiantuntija, SOTE-osuuskunta Suomi

Artikkeli KEMUSOTE:

**Saaristokuntien hyvinvointi- ja sote-palvelut:
Osuuskunnista taloudellinen ratkaisu palvelujen
saatavuusongelmaan**

Petri Sipilä

SOTE-osuuskunta Suomi

Kielotie 56a as. 2

FIN 01300 VANTAA

gsm +358 45 6708810

email petri.sipila@soteosksuomi.fi

www.soteosksuomi.fi

www.facebook.com/soteosuuskuntasuomi

SOTE-osuuskunta Suomi
SotePiste

SOTE /
Maakuntahallinto

Kuvittanut Jenni Kuhlainen

Itä-Suomi

HIIRI kissalla räätälinä

HAASTEET

IKÄÄNTYVÄ SUOMI

Yhä useampi kunta kohtaa todellisuuden, jossa ikärakenne luo haasteita elinvoimaiselle ja taloudellisesti kestäväälle palvelujen järjestämiselle.

Kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveysmenojen kasvu on ylittämässä kuntien taloudellisen kantokyvyn.

NÄIVETTYVÄ MAASEUTU

Maaseututaajamilla on tärkeä rooli paikallistalouden keskuksina ja aluerakenteen tasapainottajina, mutta niiden elinvoimaisuus on trendinomaisesti heikentynyt.

Maaseututaajamien tulevaisuus määrittyy pitkälti siitä, miten niissä pystytään tarttumaan uusiin palveluliiketoiminnan mahdollisuuksiin ja digitaalisiin ratkaisuihin.

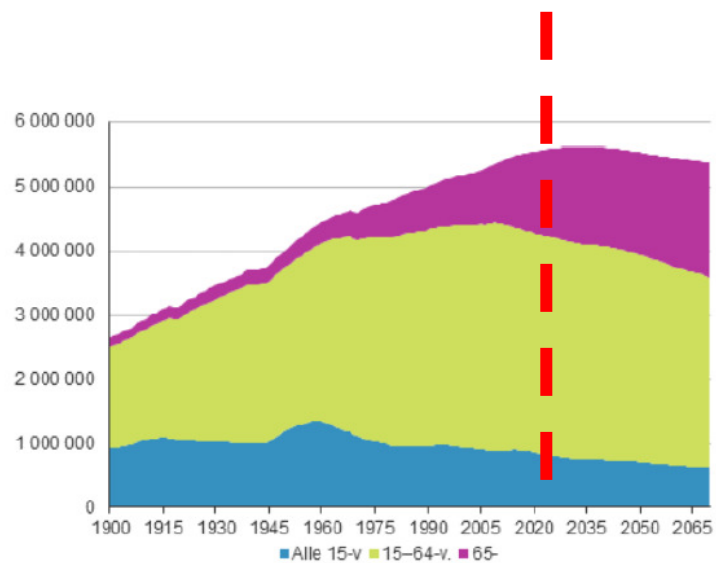
Ruralia-Instituutti

SOTE-HYTE- SÄÄTÖ

Sote-reformi sisältää palvelujen kehittämisen lisäksi rakenteiden uudistamisen. Uudistamistyö on kestänyt iäisyyden ja murentanut uskoa laadukkaan ja saavutettavan palvelurakenteen mahdollisuuksista.

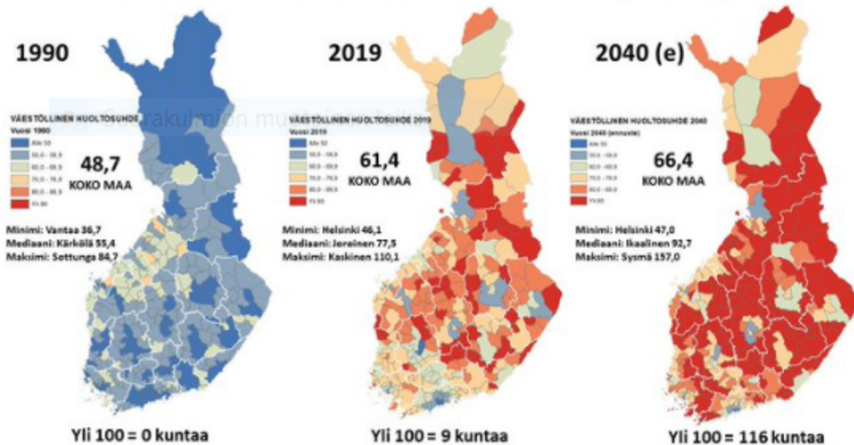
Tulevaisuudessa SOTE-palveluista vastaa kuntaa suuremmat itsehallinnolliset hyvinvointialueet.

Reformi haastaa myös yksityisen sektorin toimijoita kehittämään omaa palvelutuotantoa, mutta samalla tulee kriittinen tarve tehdä lakiin perustuva määrittely yksityisen ja julkisen palvelutuotannon välille.

Tilastokeskus

Väestöllinen huoltosuhte vuosina 1990, 2019 ja 2040

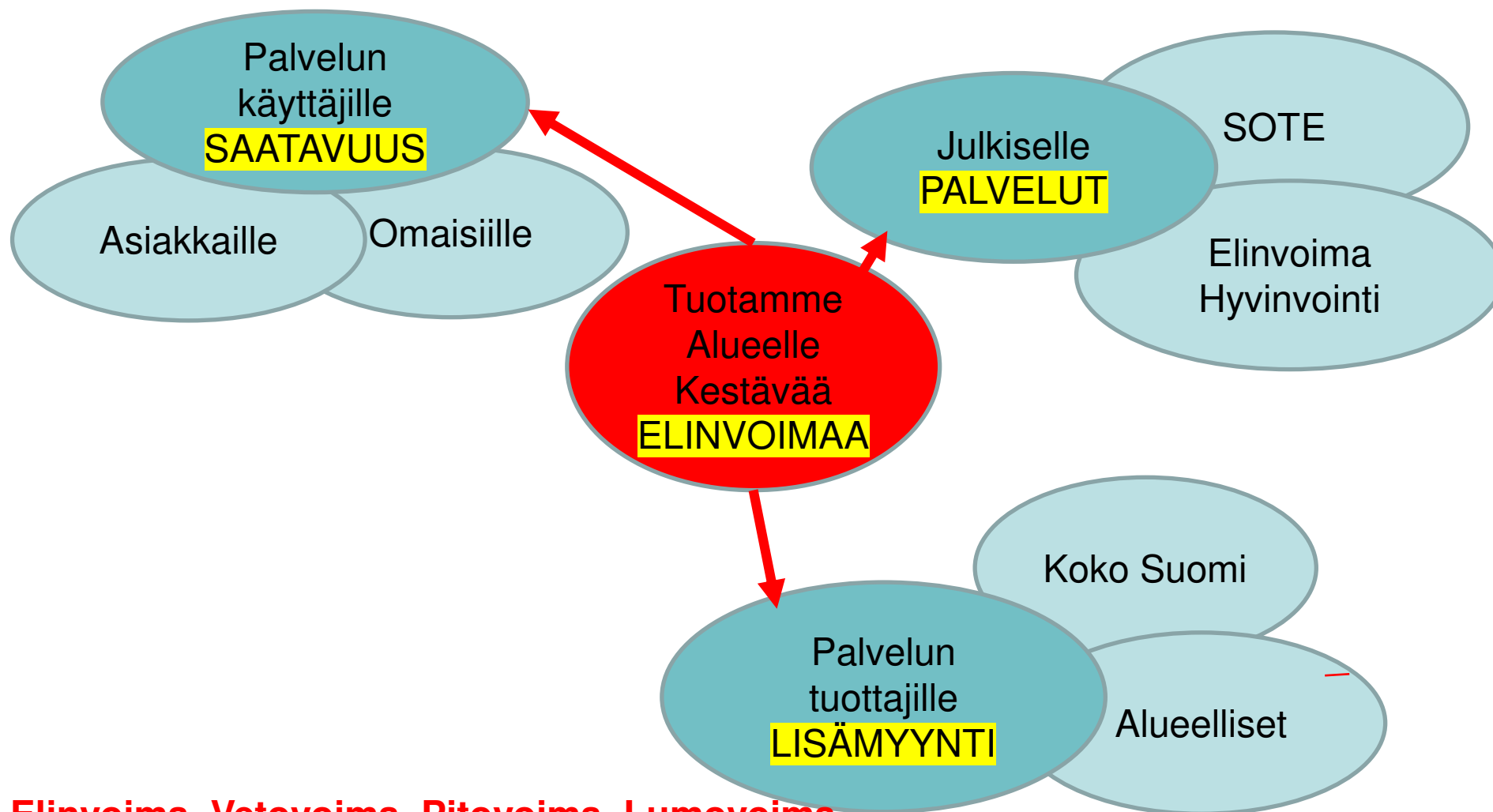
Miksi OSUUSKUNTA-malli Kunta, Yrittäjät ja Järjestöt

Osuuskuntamallissa lähestymistapa poikkeaa muista lähestymistavoista:

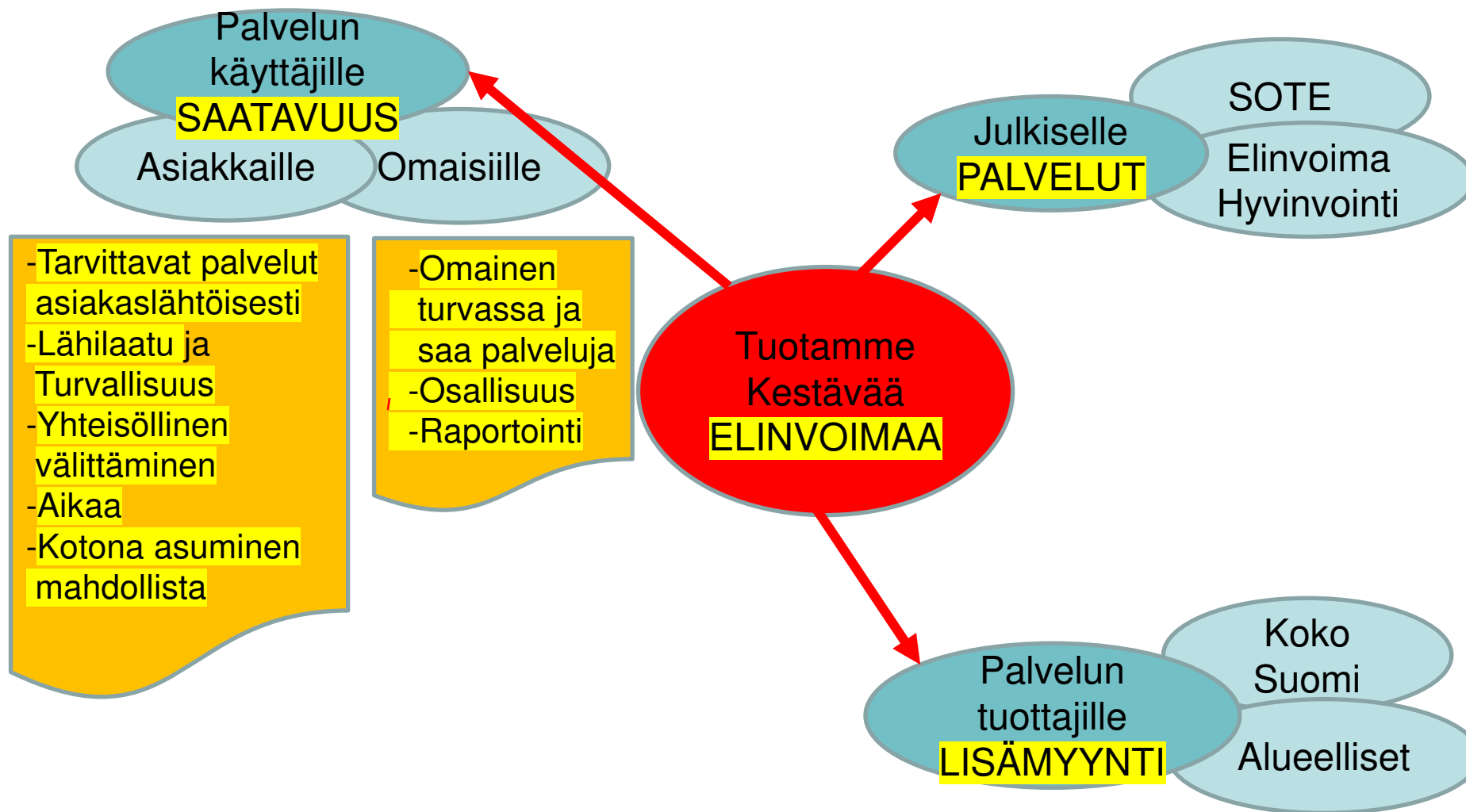
- 1) **Lähtökohtana on asiakas** (bottom-up), ei rakenne tai siilomainen (raha)ohjaus
- 2) **Integraattorina** yhdistämme ohjauksessa julkisen toimijan, yksityiset ja järjestöjen palvelut asiakkaan lähipiiriin tukeen
- 3) **Pienet ovat yhdessä suuri** (suuruuden ekonomia, puuttuvat palvelut, kehitys, osaamisen jakaminen, varamiestoiminta jne.) – **paikallisuus ja yrittäjyys yhdistyvät valtakunnalliseen toimintamalliin**
- 4) **Alueellista elinvoimaa tukeva malli**, auttaa palvelujen saatavuuden lisäksi mm. työllisyyttä ja työllistettävyyttä; rahakin pysyy alueella
- 5) **Hybridimalli** yhdistää ”franchising-tyyppisen” paketoinnin ja alueellisen, demokraattisen ja itse ohjautuvan osuuskuntatoiminnan hyvät puolet
- 6) **Alustatalous** kasvattaa ekosysteemiä

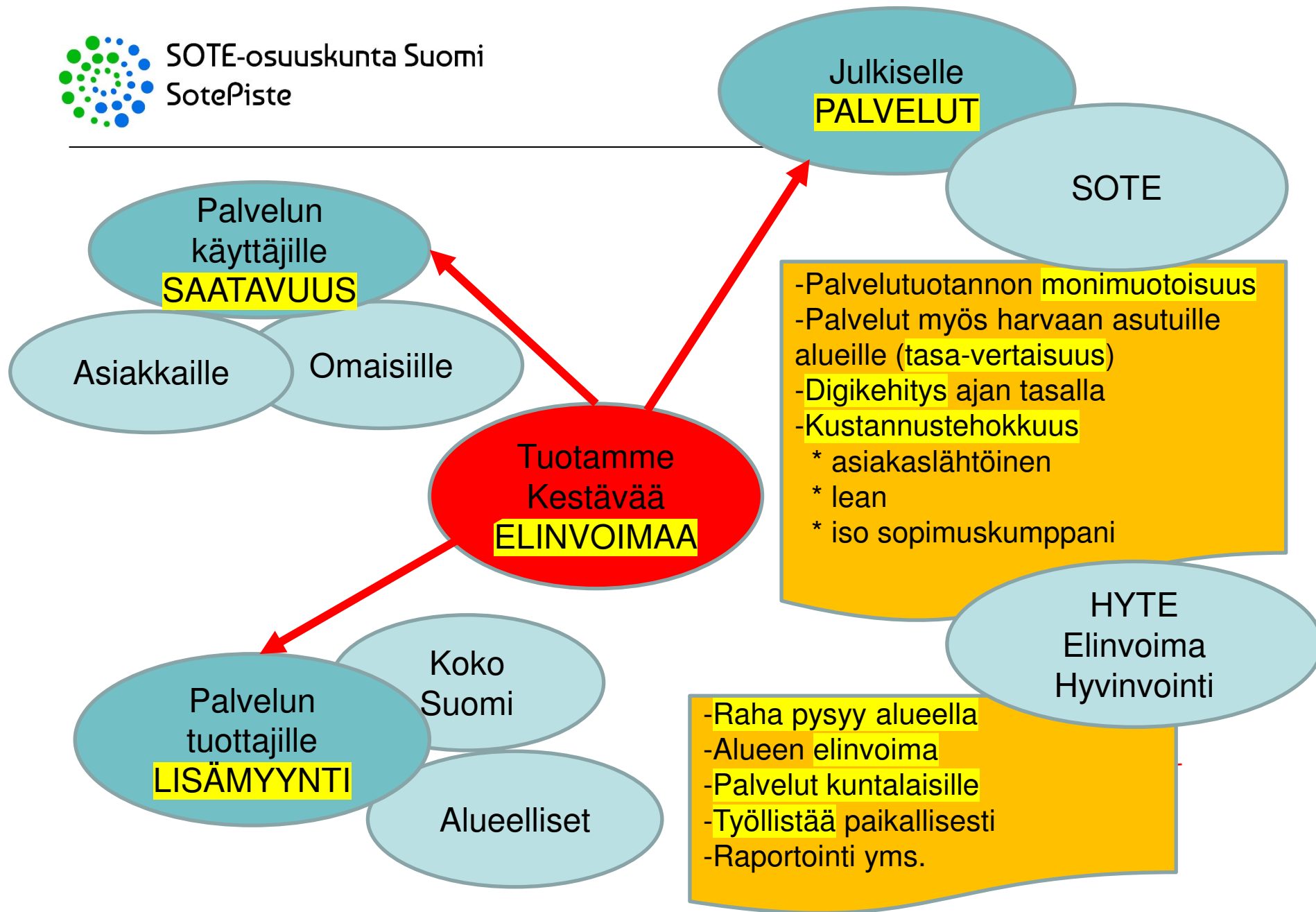

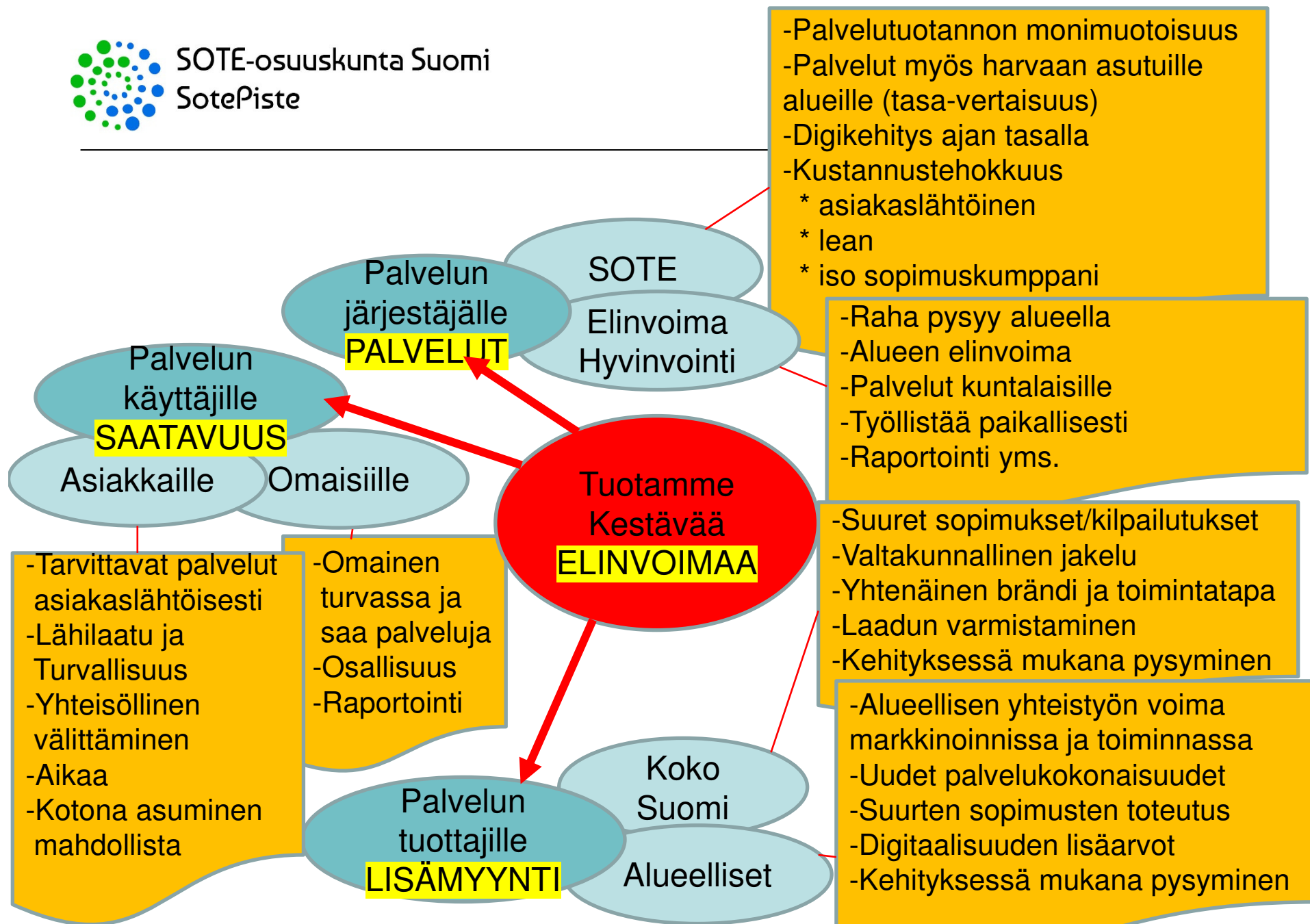
Miksi OSUUSKUNTA-malli Kunta, Yrittäjät ja Järjestöt

Elinvoima, Vetovoima, Pitovoima, Lumovoima

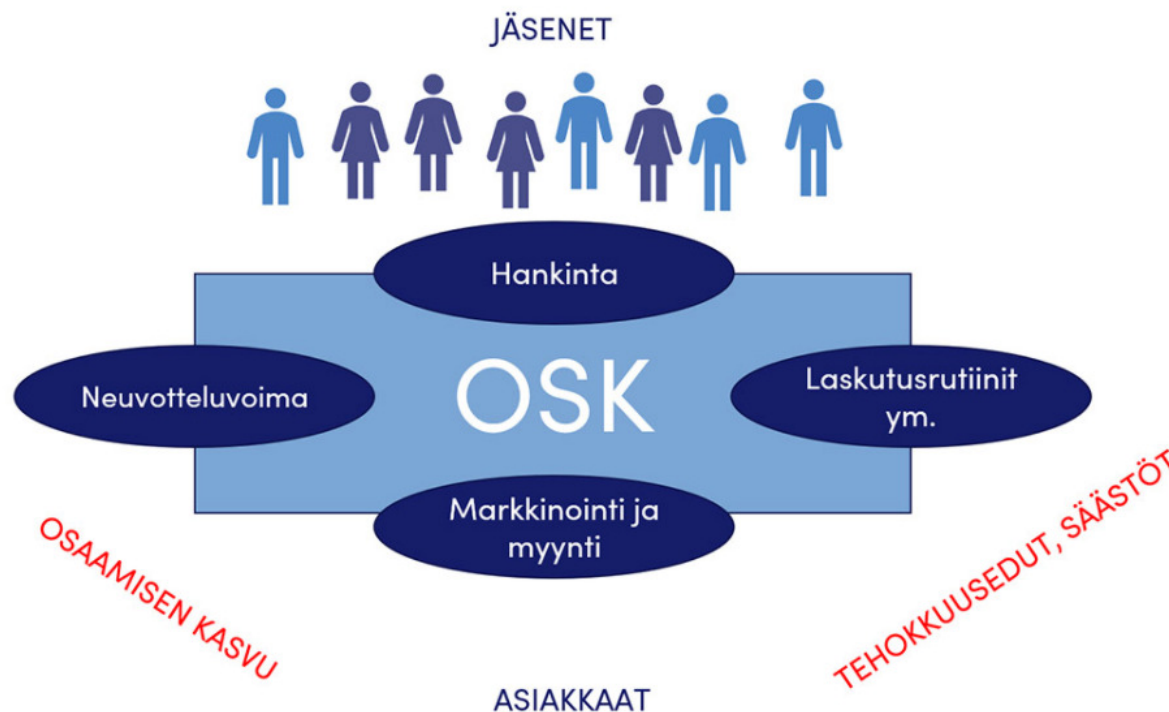
International
Co-operative
Alliance

ICA (Brussels)

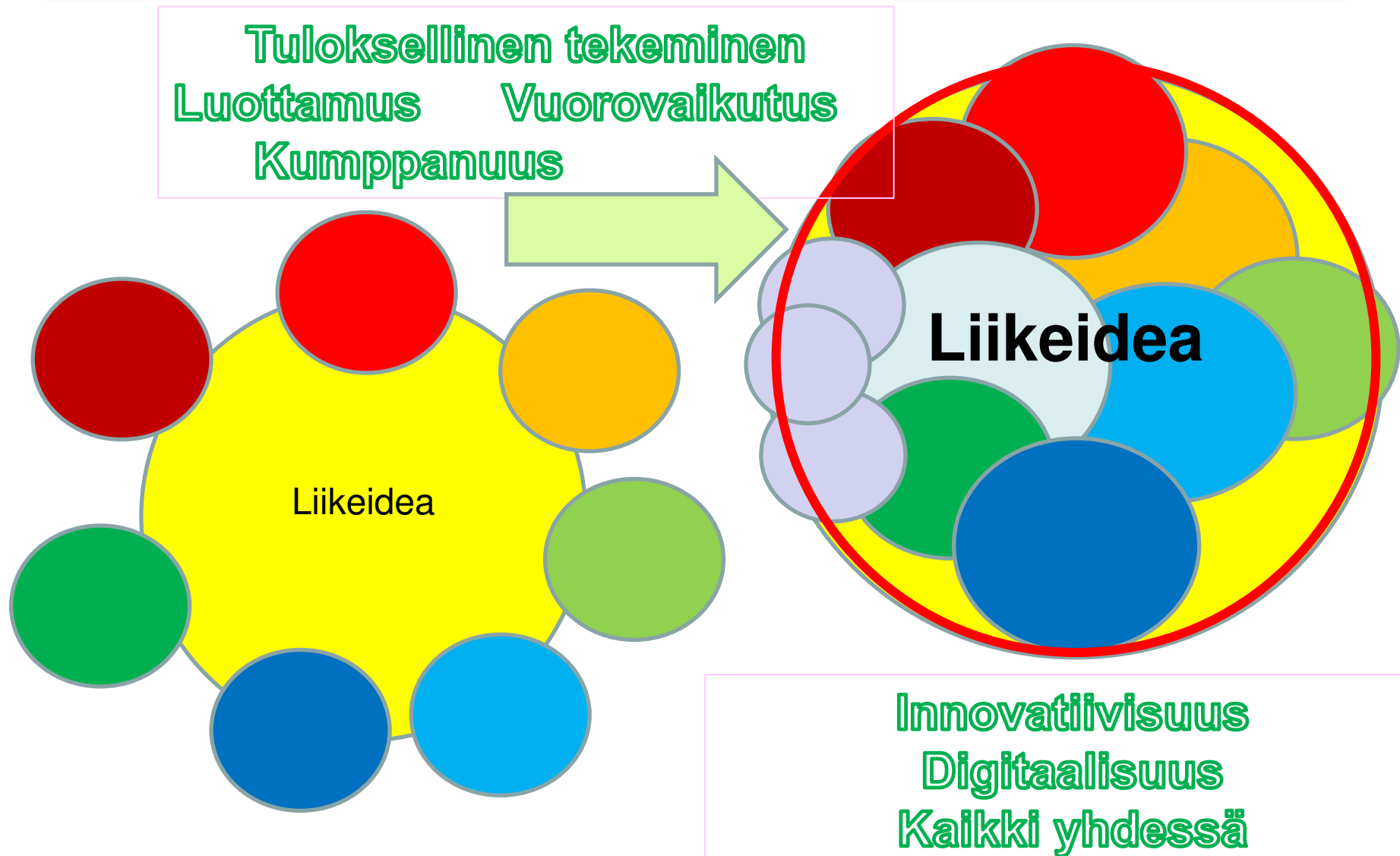
International Co-operative Alliance

Osuustoiminnan ydin on yhdessä omistettu yritys.

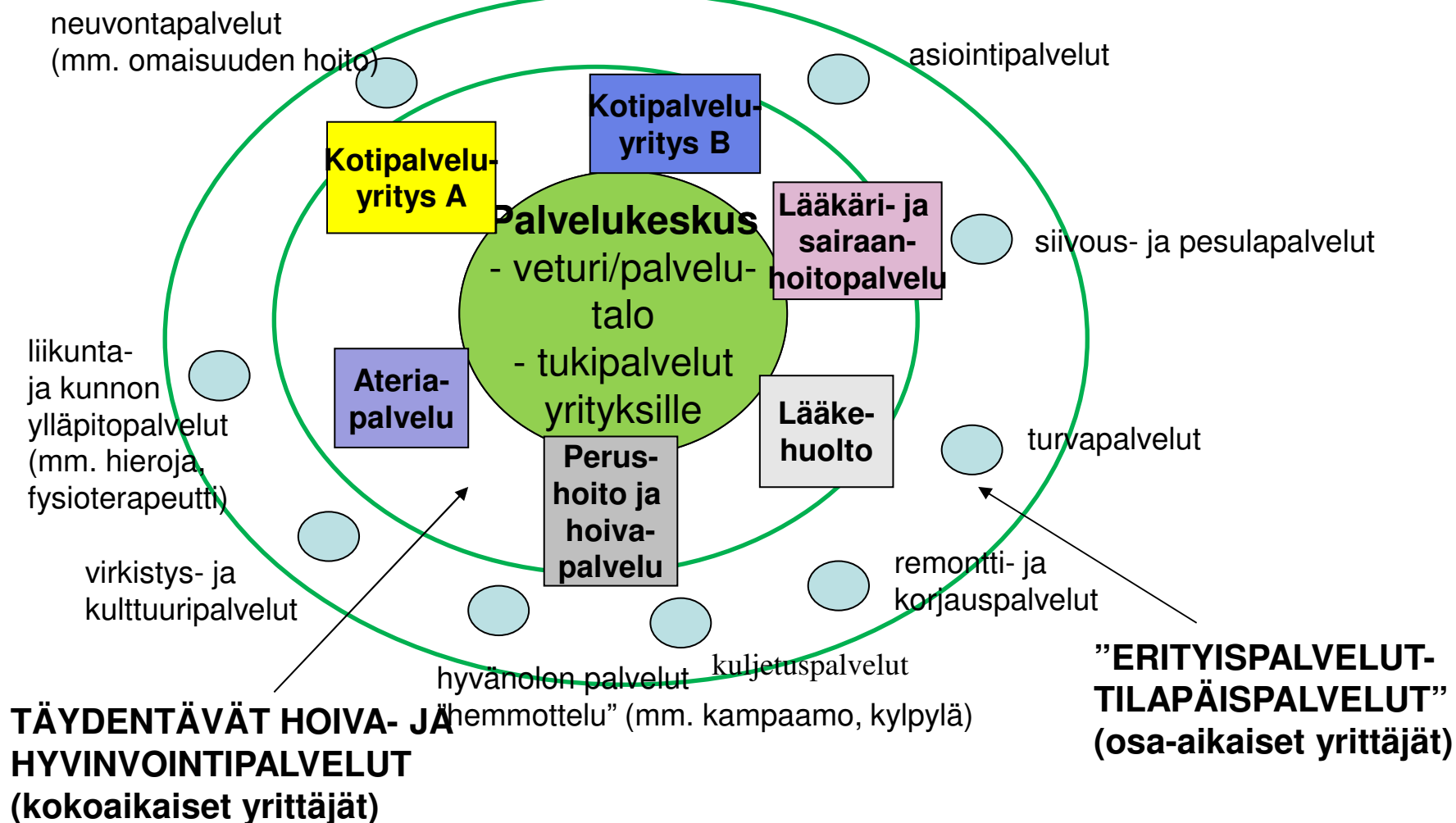
Osuuskunnan päätarkoituksena ei ole maksimoida voittoa, vaan jäsenhyötyä.

Palvelukokonaisuusesimerkkejä:

- Muistisairas kotona / turva ja yhteisöllisyys
- Etälääkäripalvelut / SotePiste pyörillä
- Kotiutusprosessi

Palveluverkko / mitä asukas tarvitsee

SOTE-osuuskunta Suomi
SotePiste

SOTE-osuuskunta Suomi:

- Kehittää kokonaisuuden
- Pystyttää toimintamallin
- Vastaa brändistä,
laadusta, digitalisaatiosta
ja tuotekehityksestä
- Täydentää resurssivajeet
- Toimii taustatukena ja
yhteistyökumppanina
- Osallistuu kilpailutuksiin

Alueelliset toimivat **SOTE-osuuskunnat** **jäsenineen:**

- Tuottavat sote-palvelut
itseohjautuvasti ja asiakas-
keskeisesti

SOTE-osuuskunta Suomi
SotePiste

SOTE-osuuskunta Suomi!

Kehitysosuuskunta alueosuuskuntien tukena:

Apukolmio Oy, palvelutuotanto

Bookit Oy, tekniikka ja teknologia

Medics24, etälääkäripalvelut

Proinno Design Oy, yhteisökehitys

Seniortek Oy, turvateknologia

Service Park Provider Oy, verkostot

Suomen Palvelukoulutus, koulutus

Vitec Oy, sähköinen alusta

Älykylä Oy, rakentamisen ja asumisen konsept.

Etäpalvelu Helmi Oy, etäpalvelut kuvapuhelimella

SOTE-osuuskunta Suomi
SotePiste

SOTE-osuuskunta Pirkanmaa:

Osuuskunnalla on 10 (3+7) jäsentä.

3 perusjäsentä:

- SOTEosuuskunta Suomi
- Tampereen Selkäkeskus Medical Oy
- Oriveden Lääkäriasema Oy

8 muuta jäsentä:

- Siivouspalvelu Satu
- Oriveden Taksi Oy
- Sillä Siisti Marjo Oy
- Voimin Oy
- Kortekoti (Hulipaskylän Hoivapalvelut Oy)
- Kiinteistöhuolto Saarela Oy
- Hoiva Mimosa
- Palpro Oy

SOTE-osuuskunta Etelä-Pirkanmaa on

rekisteröity Valkeakoskelle. Ei vielä toimintaa

Yhteenvetoa 1:

1. Ikääntyminen ja kaupungistuminen eivät helpota kuntien talouspaineita, harvempaan asutut alueet harvenevat entisestään.
2. Palvelut ja niitä tuottavat yrittäjät etääntyvät asukkaista. Aktiivisella aluekehityksellä voi kehitystä ainakin hidastaa.
3. Osuuskuntamuotoinen kumppanuustoiminta on kustannustehokas mahdollisuus saaristokuntien palvelujen pelastamiseksi ja alueen elinvoiman kasvattamiseksi.
4. Ryhmätahto ratkaisee.

Yhteenvetoa 2:

1. Pienet yhdessä/1-luukun periaate → Kumppanuuskelpoisuus
2. Digitalisaatio ja prosessit tehtävä isolla foorumilla
3. KUMPPANUUS aluekehityksen ytimessä - myös julkinen puoli
4. HAASTEET
  - Ryhmätahdon luominen Osuuskuntiin
  - Sitoutuminen ja Luottamus oivallutettava, ei voi tuoda ulkopuolelta
    - Ajatustavan muutos erityisesti julkisella puolella mutta myös palvelutuottajien kesken
  - Soveltuu, jos ryhmätahtoa löytyy